

Sosiaalisesti kestävä ammattillinen koulutus

Välitä!

Välitä! Välittävät ja vastuulliset ammatillisen koulutuksen verkostot

Verkostoituminen

Vertaiskehittäminen

Vertaisoppiminen

Teematapaamiset

Viestintä

OSALLISTAMINEN JA VAIKUTTAMINEN

- Opiskelijakuntatoiminta
- Tutortoiminta
- Opiskelijoiden osallistaminen

TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS

- Suunnitelmat ja toimintatavat
- Kiusaamisen ja häirinnän estäminen
- Yhteisöllisyyttä lisäävät toimintatavat

ARJENHALLINTA

- Elämänhallinta ja mielenhyvinvointi
- Pedagogiset mallit erilaisille oppijoille
- Asuntolatoiminnan kehittäminen

HYVINVOINTIJOHTAMINEN

- Osa-alueet ja toimijat
- Suunnitelmat ja vuosikellot
- Kartoitukset, seuranta ja mittaaminen

Välitä! –koordinaatioryhmä = Verkostohankkeiden yhteyshenkilöt

- Säännölliset tapaamiset verkostohankkeiden yhteyshenkilöille
- One-to-one keskustelut yhteistyön tueksi
- Teemakohtaiset tapaamiset sisällöistä
- Projektihallintaan ja kehittämistyön käytäntöihin liittyvät tapaamiset

Viestintä

- Välitä!-nettisivusto verkostohankkeiden käyttöön
- Parhaat käytännöt ja toimintamallit teemoittain
- Kuulumisia kentältä -blogissa – verkostohankkeiden arjen kuulumisia kehittämistyöstä
- Yhteinen #välitä! -hashtag somessa

Välitä! –verkostofoorumi = Verkostohankkeiden kaikki toimijat

- Hankeverkoston sisällä toteuttavien tilaisuuksien markkinointi ja hyödyntäminen
- Toimijoille avoimet tapaamiset verkostohankkeiden toteuttamina
- Kehittämisteemoista nousevat tapaamiset
- Opetushallituksen kanssa toteuttavat tilaisuudet

Arviointi, seuranta, ohjaus

- Välitä! Round table: asiantuntijoiden, yhteistyökumppaneiden ja verkostohankkeiden ryhmä
- Paikalliset ja hankekohtaiset toimintatavat ja käytänteet
- OPH:n käytännöt

Visa omtanke!

Visa omtanke!

Nätverk inom yrkesutbildningen som visar omtanke och tar ansvar

Nätverkande

Kollegial utveckling

Kollegialt lärande

Tematräffar

Kommunikation

DELAKTIGHET OCH PÅVERKAN

- Studerandekårsverksamhet
- Tutorverksamhet
- Studerandes delaktighet

LIKABEHANDLING OCH JÄMLIKHET

- Planer och verksamhetsätt
- Förebygga mobbning och trakasserier
- Verksamhet för att stärka samhörigheten

FÄRDIGHETER ATT HANTERA VARDAGEN

- Livshantering och välmående
- Pedagogiska modeller för studerande
- Utveckling av internatsverksamheten

LEDNING AV VÄLBEFINNANDE

- Delområden och aktörer
- Planer och årsklockor
- Kartläggning, uppföljning och mätning

Välitä! - Visa omtanke! koordineringsgruppen = Kontaktpersonerna i nätverksprojekten

- Regelbundna träffar för kontaktpersonerna i nätverksprojekten
- One-to-one diskussioner som stöd för samarbete
- Tematräffar kring innehåll
- Träffar kring projektadministration och sätt att genomföra utvecklingsarbetet

Kommunikation

- Websida för nätverket
- Temavisa bästa erfarenheter och modeller
- Blogg med inlägg från utvecklingsarbetet i vardagen
- Gemensam # hashtag i sociala medier

Välitä! – Visa omtanke! Nätverksforum = Nätverkens alla aktörer

- Möjlighet att inom nätverket marknadsföra och sprida information om tillfällen som ordnas
- Öppna tillfällen ordnas för aktörerna inom nätverket
- Träffar om olika teman som aktualiseras
- Tillfällen som ordnas tillsammans med Utbildningsstyrelsen

Utvärdering, uppföljning och handledning

- Round table –grupp för sakkunniga, samarbetsparter och nätverk
- Lokala och projektvisa verksamhetsätt och modeller
- Utbildningsstyrelsens praxis

www.winnova.fi/valita

Välitä!

Visa omtanke!
WinNova
YA

**Delaktig och vålmående
tillsammans**
Axxell

Hymy
SAKU ry

**Hyvinvoivaa kasvua
luva-alalla**
Brahe

**Kansanopistojen sosiaalisesti kestävä
ammattillinen koulutus**
Suomen Kansanopistoyhdistys

Ketterä Kaakko
Ekami

**Opiskelijan äänellä – kohti sosiaalisesti
kestävää ammatillista koulutusta**
SDO

Sosiaalisesti kestävä Amis
Stadin AO

**Sosiaalisesti kestävä
ammattillinen koulutus**
WinNova

Yhdessä!
LHKK

★ = toteuttajien lukumäärä verkostossa
★ = antal genomförare i nätverket

Delaktig och välmående tillsammans

Koordinator: Axxell Utbildning Ab **Projektansvarig inom Axxell:** Fanni Sundell, fanni.sundell(at)axxell.fi

Samarbetsparter: Folkhälsan Utbildning Ab, Optima samkommun, Practicum, Yrkesakademin i Österbotten

Verksamhet i fokus just nu:

Stärkandet av de studerandes verksamhet för deltagande och påverkan

Utveckla möjligheter för studerande i såväl den enskilda skolan som i samarbetsnätverket, att påverka beslutsprocesser i läroanstaltens verksamhet. Stärka studerandes delaktighet samt deltagande i utvecklingen av läroanstalternas verksamhetskultur.

Satsning på studerandekårens styrelse såväl inom skolorna som i nätverket. Stärkande samarbete för studerande samt handledare för styrelsens medlemmar. Årliga digitala och fysiska träffar, 31.10.2023 i Jakobstad.

Stödandet av välbefinnandet i läroanstaltsgemenskapen för att främja likabehandling och jämlikhet

Utöka samarbete med tredje sektorns och kommunernas ungdomsväsende. Ökat samarbete kring internats verksamhet inom organisation samt nätverk.

Lågtröskelverksamhet i samarbete med olika externa aktörer i skolvardagen, ex. "Under parasollet" och temadagar.

Stärkandet av de studerandes färdigheter att hantera vardagen

Verksamhetsmodeller som stärker de studerandes framtidstro och självledarskap. Stödja de studerandes färdigheter att kombinera studier och livet.

Aktiverande gemenskap, aktiviteter som stärker gruppen. Vuxenstuderandes påverkningsmöjligheter och delaktighet.

Utveckling av ledningen av välbefinnandet

Utveckla ledningen av välbefinnandet och kunnandet. Aktivt deltagande och jämlikt bemötande, stärka samarbete med tredje sektorns och kommunernas ungdomsväsende.

Nätverksmöten där externa stödtjänster och metoder presenteras.

Nyt menossa:

Nuoren mielen ensiapu
Opiskelijatutorit ja oppilaskunta
Asuntolatoiminnan kehittäminen

#yhdessä!
#sosiaalisestikestäväammattillinenkoulutus
Koordinoi LHKK
raija.salo@lhkk.fi

Osallista ja tue opiskelijaa!

Tulevaisuustaidot!

Pedagoginen hyvinvointi!

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo!

Tulossa:

Podacastit

Visualisoitu tulevaisuuden työelämätaidot

Osallistu ja vaikuta –päivä 17.9.2024

Kokemusasiantuntijat

...

Ja kaikkea muuta kivaa!

Hankkeen koordinaattorina toimii Koulutuskeskus Brahe. Mukana ovat osatoteuttajina Ylä-Savon ammattiopisto, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä, Koulutuskeskus Salpaus, Ypäjän Hevosopisto ja Harjun Oppimiskeskus. Hankkeessa kehitetään yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja hyvinvointia oppilaitosyhteisöissä luonnonvara-alalla. Parannetaan oppimisen saavutettavuutta ja opintoihin kiinnittymistä, kehitetään muualla opiskelevien ohjausta (koso ja opso), asuntolatoimintaa, tutortoimintaa sekä eri tasoista opiskelijavaikuttamista ja lisätään yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Vahvistaa opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamistoimintaa

Hevostalouden alan opiskelijakunnille ja tutoreille järjestetään yhteistyöpäivä 3.10. Koulutuskeskus Salpauksessa. Mukaan on kutsuttu kaikki Suomen hevostalouden koulutusta järjestävät oppilaitokset. Luodaan yhteistyömalli eri oppilaitosten opiskelijakuntien yhteistyöhön.

<https://www.salpaus.fi/info/kehitamme-toimintaamme/hankkeet/hyvinvoivaa-kasvua-luva-alalla/>

Tukea oppilaitosyhteisöjen hyvinvointia yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi

- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmien päivittäminen
- Nepsyosaamisen lisääminen
- Paremmiin saavutettavat opintomateriaalit mm. selkeäkielisyysellä
- Oppilaitoksen yhteiset pelisäännöt

Kehittää opso- ja koso-opiskelijoiden ohjausta

Tämä on hankkeen oma painopistealue, joka kiinnittyy läheisesti muihin painopistealueisiin. Teeman tavoitteet nähtiin niin tärkeiksi, että sen ympärille haluttiin oma kehittämisryhmä.

- [Vierelläkulkija -malli](#)
- Kokeillaan yhteisopettajuutta muualla kuin koululla opiskelevien ohjauksessa
- Oppilaitosten ja työpaikkaohjaajien yhteistyön jatkokehittäminen

Vahvistaa opiskelijoiden arjenhallintataitoja

Luonnonvara-alan opiskelijat asuvat pääsääntöisesti opiskelujen ajan asuntoloissa, joten asuntola- ja vapaa-ajantoiminnalla on iso merkitys opiskelijan hyvinvoinnille.

- Arjentaidot- ja asuntolakurssien jatkokehittäminen
- Vapaa-ajantoiminnan kehittäminen
- Vertaiskehittämisen työkalun käyttöönotto asuntoloissa
- Yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden kanssa

Kehittää hyvinvointijohtamista

Tätä painopistettä hankkeessa toteuttaa vain Brahe, mutta kaikki voivat hyödyntää laadittavaa hyvinvointijohtamisen suunnitelmaa.

Kansanopistojen sosiaalisesti kestävä ammatillinen koulutus

Tavoitteena: Vahvistaa opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä hyvinvointijohtamista.

Tuotoksena: Systemaattinen, jatkuvasti kehittyvä ja dokumentoitu toimintamalli hankkeen tavoitteiden edistämiseksi oppilaitoksissa.

Opiskelijoiden **yhdenvertaisuuden** ja **osallisuuden** vahvistamiseksi:

- Opiskelijoiden osallisuuden kokemuksen arviointi [THL:n Osallisuusindikaattorin](#) avulla
- Opiskelijakuntatoiminnan prosessimainen kehittäminen. Etäosallistumismahdollisuudet ja moninaisuuden huomioiminen.
- Työelämässä opiskelevien vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen.
- Alumnitoiminnan mallintaminen.

Oppilaitosyhteisön **yhdenvertaisuuden** ja **tasa-arvon** edistämiseksi:

- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluprosessin kehittäminen. Opiskelijoiden ja sidosryhmien osallistaminen.
- Henkilöstön yhdenvertaisuus- ja moninaisuusosaamisen vahvistaminen.
- Opettajan materiaalipaketin kokoaminen yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja moninaisuusosaamisen lisäämiseksi. Myös kasvatus- ja ohjausalan opiskelijoiden käyttöön.
- Kriisien käsittelyn yhteisöllinen toimintamalli.

• **Hyvinvointijohtamisen** kehittämiseksi:

- Opiskelijahuollon prosessikuvaus ja eri toimijoiden työnjako. Tähän jo kehitetty [Hyvinvoinnin vuosikello](#).
- Tietojohtamisen käytänteiden kehittäminen.
- Sujuvien siirtymien mallintaminen opintopolulla eteenpäin.

Hankkeessa mukana: Etelä-Pohjanmaan Opisto, Haapaveden Opisto, Itä-Karjalan kansanopisto, Jyväskylän kristillinen opisto, Kalajoen Kristillinen Opisto, Kankaanpään opisto, Karstulan Evankelinen Opisto, Paasikivi-Opisto, Peräpohjolan Opisto, Pohjois-Savon opisto, Raudaskylän Kristillinen Opisto, Rovala-Opisto, STEP-koulutus, Suomen Nuoriso-opisto. Valkealan kristillinen kansanopisto. Koordinoi Suomen Kansanopistoyhdistys.

[Lue lisää verkkosivuiltamme](#)

#kansanopistossavoidaanhyvin

Ketterä Kaakko

Sosiaalisesti kestävä ammatillinen koulutus

Tavoitteet:

1. Opiskelijoiden osallisuuden, vaikuttamismahdollisuuksien ja päätöksentekokyvyn vahvistaminen sosiaalisin ja digitaalisin keinoin
2. Opiskelijoiden osallistaminen oppilaitosten kestäväen kehityksen työhön
3. Opiskelijoiden arjenhallintataitojen ja opiskelutaitojen tukeminen lähi- ja etävalmennuksellisin keinoin

Tulokset:

1. Opiskelijoiden vaikuttamisen keinot ja vaikuttamiskanavat ovat monipuolistuneet ja osallisuus lisääntynyt
2. Opiskelijoiden osallistuminen oppilaitosten kestäväen kehityksen työhön on vakiintunut toimintatapa
3. Oppilaitokset ovat luoneet oman valmennusmallinsa, joiden tuloksena valmennukseen osallistuneiden opiskelijoiden opintojen eteneminen on tehostunut ja poissaolot sekä opintojen keskeytykset ovat vähentyneet

Yhteyshenkilö: Susanna Eerola, 040 4858 714, susanna.eerola@ekami.fi

Sosiaalisesti kestävä ammattillinen koulutus

Opiskelijoiden
kohtaamispaikka,
vaikuttamisen uudet
käytännöt

Mielen
hyvinvoinnin
tukeminen

Osallistaminen &
vaikuttaminen

Tasa-arvo ja
yhdenvertaisuus

Arjenhallinta

Hyvinvointi-
johtaminen

Hyvinvointijohtamisen
toimintamalli

Järjestöyhteistyöllä
arjen taitojen
vahvistaminen

Mitä tehdään?

MITÄ OPIKELIJAN ÄÄNELLÄ KEHITTÄÄ?

- Opiskelijakunta-toiminnan kehittäminen
- Tutor-toiminnan vahvistaminen
- Opiskelijoiden vaikuttamis-mahdollisuuksien monipuolistaminen
- Etäosallistumisen mahdollisuuksien testaus
- Osallisuus omista opinnoista

- Yhdenvertaisuus-osaamisen lisääminen
- Häirintätilanteissa toimimisen kehittäminen
- Kerho- ja klubitoinnin testaaminen, tapahtumat
- Vertaissovitte- lutoiminnan vahvistaminen

- Arjenhallinta- taitojen opinnollistaminen
- Erilaisten toiminnallisten ryhmien pilotointi
- Toimintakyky- ajattelu ja Ruorin käyttö
- Arjenhallintaa ja hyvinvointia lisäävien työmuotojen luominen

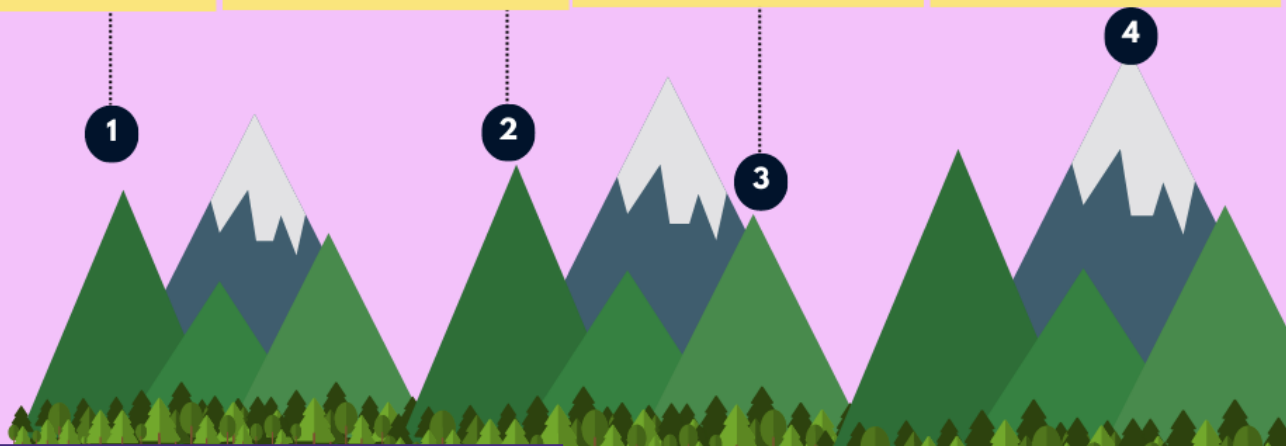
- Hyvinvointijohtamis- en elementtien hahmottelu
- Hyvinvointi- johtamisen vuosikello
- Hyvinvointi- johtamisen mittareiden laadinta
- Yhteistyön vahvistaminen: opiskeluhoito, nivelvaiheet, jne.

1. OSALLISUUS

2. YHDEN- VERTAISUUS JA TASA-ARVO

3. ARJEN- HALLINTA- TAIDOT

4. HYVIN- VOINTI- JOHTAMINEN

Opiskelijan äänellä
projektipäällikkö kaisa.nurkkala@sdo.fi

Miten tehdään?

Välitä!-verkostoyhteistyö

Hankkeen sisällölliset webinaarit ja seminaarit

Teemaryhmien tapaamiset

Avoimet työskentelyhetket verkoston toimijoiden kesken

Oman oppilaitoksen kehittämistyö

Winnova.fi/valita/valita-verkosto
<https://www.sdo.fi/sdo/projektit-ja-hankkeet/projekti-hanke/opiskelijan-aanella-oph/>

BIT.LY/SOSKEAMIS

Katriina Turunen
katriina.turunen@edu.hel.fi
040 334 9075

Opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamistoiminnan vahvistaminen, tavoitteita ja tuloksia

- Opiskelijakuntatoiminta on tunnistettu, tuettu, ohjattu ja johdettu toimintamuoto oppilaitoksen arjessa
- Erilaisia vaikuttamisen ja osallisuuden toteuttamisen tapoja ja menetelmiä on otettu käyttöön ja vaikuttamistoiminnan ymmärrystä on lisätty
- Ammatillisen ja lukiokoulutuksen monimuotoiselle opiskelijatoiminnalle on luotu malli yhteistyön vahvistamiseksi
- Opiskelijatoiminta on viety strategiselle tasolle.

Oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tukeminen yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi, tavoitteita ja tuloksia

- Turvallinen kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ilmoittamis- ja käsittelyprosessin mallintaminen on tehty ja se on toteutettu niin, että jokainen saa tukea ja arvostusta
- Ennaltaehkäiseviä, käytännön ratkaisuja ja työtapoja kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisyyn ja häiriökäyttäytymisen vähentämiseen sekä koskemattomuuden vahvistamiseen on kehitetty
- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokysely on huomioitu kokonaisuutena hyvinvoinnin tukemiseksi
- Opiskelijoiden osallisuutta on vahvistettu palvelumuotoiluun ja kehittämisasioihin liittyen
- Oppilaitoksen arvot on saatettu periaatteiksi ja konkreettisiksi toimintatavoiksi

Opiskelijoiden arjenhallintataitojen vahvistaminen, tavoitteita ja tuloksia

- Uudenlaisia toimintamalleja ja -menetelmiä opiskelijoiden arjenhallintataitojen ja opiskelu- ja työkyvyn vahvistamiseen on luotu
- Yhteisöllisen tuen ja ohjauksen moniammatillinen toimintaympäristö on luotu
- Opinnoista on tunnistettu niitä sisältöjä, jotka vahvistavat arjenhallinta- opiskelu- ja työelämätaitoja ja löydetty pedagogisia ratkaisuja niiden laajempaan käyttöönottoon.

Helsinki

StadinAO

CAREERIA

Keuda

Luksia

Hymy

SAKU ry:n koordinoimassa verkostossa osatoteuttajina ovat:

AhlmanEdu

Saimaan ammattiopisto Sampo

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

Jyväskylän kristillinen opisto

Jyväskylän palvelualan opisto

Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä

Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto

Koulutuskeskus Salpaus

Koulutuskuntayhtymä OSAO

Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä

Raisio seudun koulutuskuntayhtymä

Savon koulutuskuntayhtymä

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu

Varalan Urheiluopisto

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä

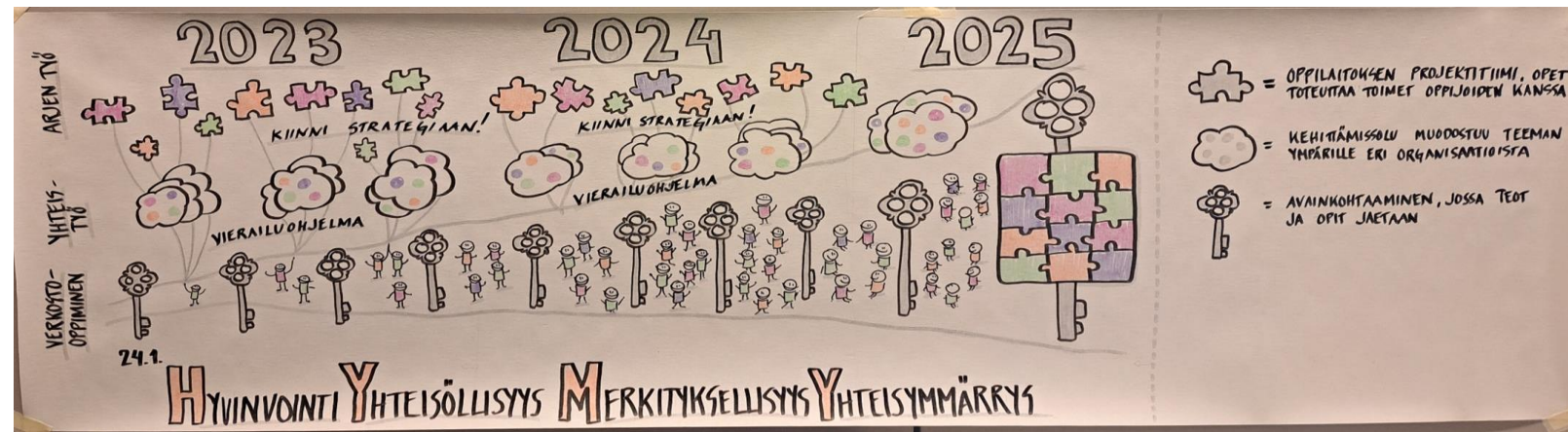
Lisätietoa

Maria Käkelä, 0500 830 710

Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto, SAKU ry

www.sakury.net

KIINNI STRATEGIAAN -malli

1. Opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamistoiminnan vahvistaminen

Päivitetyt ja osin uudistuneet opiskelijoiden vaikuttamisen kanavat, säännölliset tapahtumat ja tempaukset opiskelijan arjessa, tapahtumiin liittyvä opinnollistamissuunnitelma, päivitetty opiskelijahyvinvoinnin vuosikello, tutortoiminnan ja opiskelijakuntatoiminnan vuosikello ja toimintamalli, voimaantuneet osallistujat. Opiskelija on yhdenvertainen oman oppimisympäristön ja toimintakulttuurin kehittäjä, opiskelija osallistuu omaa oppimisympäristöään koskevaan päätöksentekoon, opiskelijakuntatoiminta ja tiimeissä toimiminen sisältyy opintoihin, opiskelijakunta toimii kaikilla koulutusaloilla aktiivisesti, toiminta on saavutettavaa ja tavoittaa yhdenvertaisesti kaikki opiskelijat, jotka haluavat osallistua toimintaan, opiskelijakunnan toimintaa ohjaavat opettajat ovat osaavia.

2. Oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tukeminen yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi

Opiskelijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, opiskelijoiden ymmärrys tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta on lisääntynyt, henkilöstöllä on enemmän työkaluja häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisyyn ja häiriökäyttäytymisen vähentämiseen, pedagogisia toimintamalleja syrjäytymisen vähentämiseksi ja keskeyttämisen ehkäisemiseksi, asuntolaohjaajien osaaminen on lisääntynyt, tykypassin suorittaminen on osa oppilaitoksen arkea, Green Care -toimintatavat ovat valikoituneet osaksi oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin edistämistä, VEKE-malli toimii asuntolaohjaajien työn kehittämisen välineenä, hyvinvointijaokset toimivat, vertaissovittelemallia on kokeiltu.

3. Opiskelijoiden arjenhallintataitojen vahvistaminen

Yhteisöllisyyden lisääntyminen, hyvinvoinnin lisääntyminen, vakiintunut kerhotoiminta, oppimissopimus-prosessi on käytössä kaikilla oppijoilla opintojen ajan, opiskeluryhmän yhteinen tavoite motivoi yksilöitä ja liittyy Tiimissä toimimisen tutkinnon osaan, asuntolatoiminta tukee opiskelijoiden arjen- ja elämänhallintaa, asuntolatutorit toimivat arjessa.

4. Hyvinvointijohtamisen kehittäminen

Selvitys siitä, kuinka pedagogiseen ja oppilaitoshyvinvointiin liittyvää dataa on mahdollista hyödyntää, hyvinvointijohtamisen keskeiset osa-alueet on tunnistettu oppilaitoksen arjessa ja ne on vakiinnutettu osaksi toimintajärjestelmää, hyvinvointijohtamisen osaaminen on lisääntynyt, pedagoginen johtoryhmä ja hyvinvointiryhmä toimivat, hyvinvointijohtamisen sekä hyvinvoinnin vuosikello -mallit ovat käytössä, yhteisöllisyyttä, osallisuutta sekä opiskelijoiden ja henkilöstön mielen hyvinvointia johdetaan systemaattisesti.

